МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИКО-НАРОДОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Спеціальність А3 Початкова освіта

Галузь знань А Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 26 серпня 2025 року.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	**Формування лексико-народознавчої компетентності майбутніх учителів початкової школи**
Викладач (-і)	Доктор педагогічних наук, професор Струк А.В.
Контактний телефон викладача	+380673707509
E-mail викладача	anna.struk@pnu.edu.com
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Один раз на тиждень (четвер). Онлайн-консультації: обговорення завдань із дисципліни, затвердження тем для самостійного вивчення, обговорення їх специфіки проводяться на онлайн платформі Zoom, WhatsApp, Viber (+380673707509).

2. Анотація до навчальної дисципліни

Вимоги сучасного суспільства, що висуваються до навчально-виховного процесу вищої школи, передбачають підготовку висококваліфікованих професіоналів у галузі вітчизняної лінгводидактики.

Головним завданням вчителя-словесника є не лише прищепити інтерес до вивчення рідної мови, як способу спілкування, а й продемонструвати всю велич і красу рідного слова. Вивчення рідної мови варто починати з «повернення генетичної пам'яті народу», тому, що через засвоєння рідної мови «дитина пізнає світ, формується як особистість, як громадянин України». Втілення означених завдань сприяє реалізації народознавчого компонента. Саме це відкриває пізнання самого себе як представника української нації, свого народу, його історії, культури.

З огляду на це, потребує вдосконалення фахова підготовка вчителя початкової школи, що при оптимальному співвідношенні філологічних, психолого-педагогічних дисциплін має сприяти формуванню лексико-народознавчої компетенції педагога, який усвідомлює свою приналежність до українського народу, звичаїв, традицій.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою курсу «Формування лексико-народознавчої компетентність майбутніх учителів початкової школи» є коректно вживати термін народознавча лексика; ефективно і гнучко використовувати народознавчу лексику в різноманітних ситуаціях соціального, навчального та професійного спілкування; використовувати на практиці найбільш поширені фразеологічні одиниці, прислів'я та приказки української народної культури; застосовувати основні методи дослідження лексико-народознавчих явищ.

Технології навчання: дистанційне навчання, змішане навчання, перевернуте навчання, проєктно-орієнтоване навчання.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК-1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі завдання, принципи функціонування системи освіти, усвідомлювати та поціновувати взаємозалежність людей і систему у глобальному світі. **СК-3.** Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях. **СК-7.** Здатність здійснювати методичний супровід організації особистісно-орієнтованої, інтегрованої, дослідницької діяльності, використовувати в освітньому процесі традиційні та інноваційні методи і технології навчання. **СК-9.** Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. ***Програмові результати навчання:*** **ПР-08.** Проводити моніторинг та узагальнювати результати власної педагогічної діяльності, визначати відповідність набутих професійних компетентностей чинним вимогам, оцінювати результати діяльності команд та колективів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ Вибірковий
Восьмий	А3 Початкова освіта	4-й	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади формування лексико-народознавчої компетентності майбутніх учителів початкової школи. **Тема 1.** Ґенеза та розвиток проблеми формування лексико-народознавчої компетентності майбутнього вчителя початкової школи.	2 год.	2 год.	8 год.

Тема 2. Лінгвістичні і народознавчі складники підготовки майбутнього вчителя початкової школи.	2 год.	4 год.	10 год.
Тема 3. Методика ознайомлення учнів початкової школи із народознавчою лексикою.	2 год.	2 год.	10 год.
Модуль 2. Методичне та технологічне забезпечення формування лексико-народознавчої компетентності майбутніх учителів початкової школи.	2 год.	8 год.	20 год.
Тема 4. Джерела народознавчої лексики.			
Тема 5. Методика проведення уроків та виховних заходів із застосуванням лексико-народознавчого змісту.	2 год.	4 год.	12 год.
Всього:	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання здійснюється за національною та ЄКТС шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи Поточний контроль відбувається за результатами виконання самостійних робіт (опрацювання літератури, написання рефератів, розробка проектів. Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів, з них: 50 балів за написання заліку; 25 балів за поточне оцінювання; 5 балів – за самостійну роботу; 20 балів – за індивідуальні завдання. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50.
Вимоги до письмової роботи	Ви маєте виконати контрольну роботу для перевірки рівня сформованості Вами набутих знання під час вивчення спецкурсу «Формування лексико-народознавчої компетентності майбутніх вчителів початкової школи».
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів (25+10+10+5).
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90 % завдань.
Підсумковий контроль	Залік (тест) Форма здачі: письмово.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов’язковими для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

А*кадемічної доброчесності:* дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету.

Відвідування занять: відвідування занять є обов’язковим, пропущені заняття з

поважної причини відпрацьовуються.
Неформальна освіта: наявність сертифікату онлайн-курсу для вчителів початкової школи (EdEra, Нова українська школа – 60 год.) оцінюється у додаткові 5 балів до загальної кількості балів.
Рекомендовані платформи:
Онлайн-платформа Coursera;
Українська освітня платформа Prometheus.

8. Рекомендована література

1. Половець В. М. Українознавство. Курс лекцій: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Чернігів : Просвіта, 2006. 216 с.
2. Дмитренко М. Українська фольклористика: історія, теорія, практика. Київ : Ред. часопису «Народознавство», 2001. 576 с.
3. Українська етнопедагогіка: Навчально-методичний посібник / за ред. акад. В. Кононенка. Івано-Франківськ : Плай, 2005. 508 с.
4. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість: Підручник. Київ : Знання–Прес, 2001. 591 с.
6. Педагогіка в запитаннях і відповідях: Навчальний посібник / Л. Кондрашова, О. Пермякова та ін. Київ : Знання, 2006. 252 с.
7. Луцан Н. І., **Струк А. В.** Вплив нової української школи на формування народознавчої компетентності молодших школярів на уроках «Я досліджую світ». *Перспективи та інновації науки* (Серія «Педагогіка»): журнал. 2022. № 13(18) 2022. С. 322-333.
http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/issue/view/104
8. Луцан Н.І., **Струк А.В.** Міждисциплінарна інтеграція як педагогічна умова професійної підготовки майбутніх педагогів. Науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2022. Вип. 54. Т. 1. С. 154-156.
http://www.innovpedagogy.od.ua/54-1
9. Струк А. В. Формування-лексико народознавчої компетентності майбутніх учителів початкової школи: теорія і практика : монографія. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 420с.
10. Струк А. В. Формування професійно-мовленнєвої компетентності майбутнього вчителя початкової школи. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2019. Вип. 67. С. 263-266.
http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/27552?locale-attribute=en
11. Струк А. В. Сутність поняття «професійна компетентність майбутніх учителів початкової школи» в сучасній педагогіці. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. Вип. 1. МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини*. Умань : Візаві, 2019. С. 114-120
12. Струк А. В. Педагогічні умови формування лексико-народознавчої компетентності майбутнього вчителя початкової школи. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Київ, 2019. Вип. 68. С. 201-204.
http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/2712
13. Струк А. В. Народознавча складова професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів. *Науковий вісник Миколаївського*

державного університету : Збірник наукових праць. Педагогічні науки. Випуск 2(65), травень 2019. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. С. 286-289. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Nvmdup_2019_2_55

14. Струк А. В. Професійна мотивація майбутніх вчителів початкової школи у процесі формування лексико-народознавчої компетентності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. Запоріжжя* : КПУ, 2019. Вип. 67. Т. 1. С. 63-66.

15. **Струк А.В.,** Дубляк О.О. Формування комунікативної компетентності молодших школярів засобами мультимедійних технологій. *Вісник науки та освіти* (Серія «Педагогіка»). Київ, 2023. No 3(9). С. 553-563. http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/4246

16. **Струк А.В.,** Дубляк О.О. Теоретичні засади формування монологічного мовлення молодших школярів. *Актуальні питання у сучасній науці* (Серія «Педагогіка»). Київ, 2023. Вип. № 10(16). С. 762-770. http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/6816

17. **Струк А.В.**, Дубляк О.О. Особливості формування комунікативної культури молодших школярів у освітньому процесі початкової школи. Науковий журнал Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2023. Вип. 65. Т. 2. С. 40-43. http://www.innovpedagogy.od.ua/65-2

професор кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій
А. В. Струк